

Naročnina doma na sküpnih naslov mesečno 2 D., na posameznega 2 Din. 50 par.
V inozemstvo 6 Din., ali z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarom 8 Din. 50 para., letno 100 Din. Plačati se mora bar mesečno naprej.
Štev. položnice 11806.

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi
hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

N. G. Milač Simon prof.
Majstrove ul. 3. Bistrica pri Trzinu

MO
Maribor na Gorinjskem

oglasila do 10 reči 5 Din.,
više vsaka reč 1 D. 50 p.
Popust po dogovori.

Namen Novin je: 1) z zagovorom Pravice tolažiti Srce Jezušovo, i 2) z čistimi dohodki podpirati siromake Sv. Ivan Bosko, pomagaj nam oba doseči!

Katoličanskih duh.

Dendenešnji se vnogi ljudje, posebno pa izobraženi, strašno bojijo obsodbe, da ne bi bili moderni, da bi bilo to, ka delajo, govorijo ali pišejo, moderno. Dozdaj so delali požrtvuvalno, navdušeno, kak si njim pa vrgeo to nemodernost v obraz, splava vsako navdušenje, glava jim klone pred tov groznov rečjov, rdečica njim pokrije lica, sram jih je. Da ne bi ostali „nemoderni“, hitro preobrnejo svojo sodbo i skrbno naprej pazijo, da bodo delali tak, kak je „moderno“.

Sezna je zdaj veliko pitanje, kaj je v istini moderno i kaj je ne. Po mnenji nešterih so moderni razni plesi, protiverske knjige in časopisi, italijanske kumbe, najnovejša moda, kino, radio itd. Za takše je nemoderno vse, ka je v zvezi z verov. Če se pa malo poglobimo v smiseo reči „moderno“, pridemo do drugačnih zaključkov. Moderno je samo to, ka nam čas v istini dobroga prinese. Ka je dobroga, ka je istinskoga, ne more nikdar zastareti, vsikdar je sodobno, vsikdar moderno. Nemoderen je pa tisti, šteri pred istinov rdeči postane, i odklanja dobro stvar, ar se boji mnenja slabih ljudi. To je tisti tak zvani strah pred ljudmi, ki nam odkriva gingave značaje i slabiče vu voli. Vnogoga poedinca, pa tudi cela pokolenja je že zavodo v edno najtežjih zmot, v modernizem, od šteroga pravi katoličanske Cerkev, da je krivoverstvo vseh krivoverstev.

Kak lepa pelda, da govorimo nekoliko bole stvarno, za takše mišljenje, ki se rodi od lažlivoga straha pred vočimetanjem nemodernosti ino iz strahü pred ljudmi, je zadeva Novin. Za tistoga, komi je duševna hrana kakše „Jutro“ ali „Domovina“ so „Novine“ pohüjšanje, ka bi mogle taki s sveta zginoti. To je za te naravno i razumlivo. Čüdno pa je to, da se dajo od takših ljudi zavedno ali nezavedno vplivati tudi nešteri zmed nas ino pomagajo onim več ali menje čez „Novine“ vdarjati. To je kak sem prle povedao samo dokaz za njihovo nesamostojnost i načelno nepovčenost, ar se dajo voditi od veri sovražnoga mnenja. Novinam toti to zabavljanje malo ali nikaj ne škodi, jako pa škodi krščanskomi nameni, šteroga Novine zastopajo. Tudi se pokaže pri toj priliki vrednost katolištva tistih, ki se norčarijo.

Večkrat radi s ponosom kažemo na francoske katoličane, prej, to so istinsko moderni katoličani, ki so nam lahko v vzgled. Da, je že tak! Največki i najmodernejši francoski dnevnik je „La Croix“ (La Kroa=Križ). Izhaja v Parizi v nakladi nad 200 jezer izvodov ino je namenjen za inteligenco. (Vučeno gospodo). Na levoj strani glavnoga naslova ma podobo Križanoga, na desnoj reči kakšega slavnoga škofa, spodkar pod naslovom pa prinaša vsaki den drugi pobožen namen, po šterom naj naročniki lista molijo. I „La Croix“ je istinsko najmodernejši francoski katoličanski list; izhaja v nakladi nad 200 jezero izvodov dnevno i je namenjen za izobražene! Pa francoski

katoličani so zaistino moderni, to vsaki priznava!

Nedavno se je vredništvo Novin odločilo, da bo stalno prinašalo pod glavnim naslovom namen, po šterom „Novine“ izhajajo: z zagovorom Pravice tolažiti Jezušovo Srce i z čistih dohodkov podpirati siromake. Kak so nešteri te namen sprejeli (ne med ljudstvom), od toga se tu ne spodobi gučati. Bodi omenjeno samo to: komi je tolažba Srca Jezušovoga i lübezen do siromakov nemoderna, naj pazi, da ne bodo valale za njega reči evangelistove: „Iz nas so izišli, toda neso bili izmed nas.“ Koga te namen pohüjšuje ino odbija, tomi menjka cerkveni, menjka katoličanskoga duh. Istina ne nikdar nemoderna, pač pa se pri njej pokaže vrednost onoga, ki jo zadene.

Ne bojte se..!

Julij Cezar, velki rimski vojskovođa, je bio ešče mladi mož, kda se je pritožavao svojoj pametnoj materi, ka nema — sreče. Vsi njegovi prijatelje so, tak je pravo, daleč pred njim v česti, v službi i bogatstvi, — on pa naj čaka, čaka... i gleda kak ostajajo za njim najlepša moška leta. Mati ga je tolažila: „Sin moj, ne bodi na poti srečnih. Podpiraj je, tudi ti pomagaj rivati voz njuve sreče. Daj, naj li letijo i naj se zaletijo. Kem prle pridejo do cila, tem prle je odprta tvoja pot.“ Cezar je bogao svojo mater i dočakao den, kda so se srečni prijatelje zaleteli i odprla se je njegova pot, štera ga je dovedla do največke oblasti v Rimskom cesarstvu.

Nekaj spodobnoga je s fašisti.

Od desne i leve grmijo neprijatelje toga gibanja i mečejo na fašiste žveplo i ogenj. Zakaj? Ar vidijo v tom pokreti oviro za svoje račune. A ti računni so ne vsikdar nepošteni, dostokrat čisti i obvezni za krščenika. Ma pa fašizem tudi dobro stran. Kajti nišče ne taji, ka je ešče dnes vladajoči kapitalizem velesila, zverina, štera ma ne skrhanne zobe. Fašisti obečajo, ka ne ostanejo dužni s tem opravilom, ka izderejo kapitali te najhüše zobe i kapitaliste postavijo pod tutorstvo.

Dvoje je mogoče. Ali opravijo to delo, ali ne. Če opravijo, bodo meli lejko opravilo neprijatelje kapitalizma, staroga leva s krhanimi zobmi lejko zaprejo v zverinjek, naj ga občüdüje svet. Če pa ne opravijo fašisti obečano veliko delo, dobijo neprijatelje kapitala v roke novo orožje, v novih žrtvah nevkročene zverine, kapitala, pa verne pristaše.

Istina je, ka se kapital lejko naskoči že dnes, ali veliko pitanje je, če je vredna nezagvišna zmaga telko žrtev, kelko bi skoro zagvišno terjao te boj. Pametnomi človeki se naravnost smili tista mladina, štera brez potrebnih življenjskih sküšenj, to je brez potreb-noga orožja, naskoči kapitalizem i se znajde poražena v vozi, ali pod gaudami. Njuvo trpljenje, ar pomeni za kapitaliste lejko zmago, ne gene veliko većino ljudi, teda tudi ne povekša tabor neizprosni nasprotnikov kapitalizma.

Što samo malo pozna zgodovino, lejko posvedoči, ka velikih sprememb nikdar ne bilo brezi dugoletnoga trpljenja. Za dozovitev velikih sprememb je potreben čas. Ar prepričanje vsikdar počasi dozoreva. Za primer naj omenimo samo edno reč. Malo ge dobite dnes človeka, šteri ne bi znao, ka je zdravje dragi kinč, — potem, ka brezi čistoga tela nega i ne more biti pravoga zdravja. No i tak ravnamo vsi, šteri vse to znamo, kak nam pamet

veleva? Smo vsikdar čisti? Je naše telo v higijenskom pogledi brez vsake napake? Ne. Pa ne mislite, ka samo zno, ar snage ne dosegnemo brez žajfe, štero nam ne dajo zobston. Tudi zato ne, ar bi nam bilo žao za čas, šteroga bi mogli aldüvati za čistočo našega tela. Vajeni smo higijenskoga nereda i ta navada se drži večine ljudi kak železna srakica, je ne morejo slečiti. Da, prehod od navajenoga k novomi je počasen, pri tom počasnom prehodi ne pomaga nikše nasilje.

S tem pa nikdar ne pravimo, ka je tak pametno, pravimo pa, ka je — človeče. Tudi to ne pravimo, ka vörjemo v bodočnost kapitalizma, ešče menje v bodočnost fašizma, ali v večno življenje komunizma tam, ge se je ta najnovejša velesila vgnezdila v človeče srce. Na tom sveti je najmre vse minljivo. Kapitalizem se je rodio, zrasteo v zverino, pobrao na milione nesrečnih žrtev, zbira svoje prijatele i neprijatele. Rasti kapitalizma sledi njegovo prepadanje, pa tudi smrt. Po toj poti bode hodo fašizem, tudi komunizem, ostane pa človečanstvo i bo počasi, ali zagvišno korakalo po od Stvarnika določenoj poti do potpunosti.

Tak mislimo mi i zato ne moremo razmiti male duše, štere se skrivajo za plotom nepodpisanih okrožnic na nekdašnje pristaše i tak strelajo na primer tudi na „Borce“, na predstražo neizogibnoga jugoslovanskoga fašizma.

Se zna, ka je takša miseo neprijetna proletarcom, šteri na svojoj koži čütiio strašne posledice gospodstva kapitalizma i šteri so osvedočeni, ka njim fašisti ne prinašajo rešitve. To je grenek kelih za trpeče, ali se ga ne morejo rešiti. Znati morajo najmre to, ka tudi najmenši inteligent, četüdi s proletarskoga gnezda, ne vörje, ka bi delavec bole ravnao svet, kak oni, šolani ljudje. V tom — priznamo, ne vsikdar utemeljenom mišljenji majo kapitalisti trdi fundament, na šteroga zgradijo v skrajnoj sili palačo fašizma. V inteligenci, štera si domišla, ka preprosti delavec ne more meti potrebne razsodnosti za opravilo voditela, majo proletarci svoje najbolje nevarne neprijatele. Pa te neprijateo tudi boleha: ne more dobiti zadosta hrane od svojih gospodarov, od kapitalistov, ar — preveč ga je... Boži mlini počasi melejo, ali zagvišno melejo; novi svet prihaja, je že pred domačim pragom... Pa te novi svet ne bo ne kapitalističen, ne fašističen, tudi komunističen ne, nego svet krščanske stanovske države i svet zveze krščanskih stanovskih držav.

Nedelska šola.

Za krščansko stanovsko državo.

1. Sveti oča Pij XI. je napisao v ednoj svojoj okrožnici ete reči: „...lejko se brez nepremišlenosti pravi, ka so socialne i gospodarske razmere naše dobe takše, ka delajo za velikansko številu ljudi največke ovire v njuvoj skrbi za tisto edno, kaj je potrebno, najmre za večno zveličanje.“

Te reči Kristušovoga namestnika nas včijo na troje:

1. Svet je krivično vrejen.

2. Što pravi, ka je dnešnji svet krivično vrejen, ne guči nepremišleno, je teda ne nikši hujskač, ešče menje puntar.

3. Krivično vrejeni svet je prava ovira za delo, štero se poplača z zveličanjem duš.

Lejko bi dodali k tem trditvam ešče dvoje:

1. Tisti, šteri dnešnje krivice trpijo, četüdi majo moč, ka bi pripravili spremembo, delajo proti zveličanju duš, ne ljubijo bližnjega po božoj zapovedi.

2. Božega blagoslova je vredno vsako delo, štero ma namen, ka pokaže krivice dnešnjega sveta i pokaže na pot, po šteroj naj hodi človeči rod, ka bi se rešo krivic i pomagao bližnjemi v deli za dušno zveličanje.

Vsi članki naše „Nedelske šole“ so meli do dnes te namen, ka bi pokazali na krivice dnešnjega sveta i bi kazali pravičnim i poštenim na pot rešitve. Priznamo, ka je takše čtenje ne za vsakoga, ali vörjemo tudi to, če vzgojimo prek NOVIN v vsakoj vesi samo tri dobro poučene ljudi, potem damo našoj ljubleni Slovenskoj krajini kvas, šteri nas gene, zgible vse i požene naš narod na pravo pot. Priznamo tudi to, ka smo v „Nedelskoj šoli“ do dnes šlatali na vse strani, naš cio ne bio i ne mogoje biti jasen vsem poslušalcem. Pa itak potrebno je bilo to delo. V našem domačem jeziku od tak važnih pitanj smo do dnes samo malo pisali, zato je bila ta pripravljena šola potrebna, če ne za drugo, pa za to, ka bi se tudi po domače razmili. Tistim najmre, šteri dobro razmijo knižno slovenščino, lejko priporačamo takše slovenske knjige, iz šterih lejko tudi brez NOVIN razmijo kakšemi sveti idemo nasproti; te knjige so pa ne za menje šolane ljudi, zato je bila pripravljena šola NOVIN potrebna.

Po tom uvodi preidimo na delo v božem imeni!

2.

Svet je teda krivično vrejen.

Zakaj?

Pogledajmo okoli sebe, pa bomo vidli sami. Vidli bomo na milijone poštenih delavcov, šteri znajo delati i bi radi delali, ka bi preskrbeli potrebščine sebi i svojim, pa ne morejo. Ne dobijo dela, so brezposleni. Ali če dobijo delo, ne morejo telko zaslužiti, kelko bi potrebuvali za človeka vredno življenje.

Na drugoj strani pa vidimo ljudi, šteri malo delajo, ali spoj ne vejo, kaj je delo i itak majo vse v dosta vekšoj meri, kak bi to zanje potrebno bilo po pametnoj človečoj i po pravičnoj božoj postavi.

Tej prvi, siromaki, ne morejo primerno skrbeti za zveličanje duš, ar njim prevelka skrb za vsakdanešnji krüj napuni srce i dušo s čüstvom sovražnosti, — što pa sovraži, ne more meti mesta v svojem srci za lübezen, — brez lübezni pa nega hasnovitnoga dela za dušno zveličanje. Če so pa junaške duše pa mirno trpijo, njim pomenkanje konči rodi ovire v teli, da se ne morejo vdeležiti bože službe i si dušo bogatiti z gostim prejemanjem svestv.

Zdaj pa pogledajmo — srečne, bogatine naših dni! Mislite, ka je pameten človek, šteri pravi, ka so vsi bogatini brezverci, ka neščejo poznati Boga? Ne, niti na pamet nam ne pride takša krivična trditev. Nemremo pa zamučati istino, ka vstrajanje pri dnešnjom krivičnom sveti je v največkoj meri delo bogatinov. Oni majo zadosta moči, ka nas rešijo krivice i če to ne napravijo, ali zato, ar ne vejo ka je svet krivičen, ali zato, ar se ne pobrigajo v potrebnoj meri za odpravo krivic, v obema slučajoma zaslužijo očitek, ka ne ravnajo po postavi, štera pravi: „Lübi svojega bližnjega kak samoga sebe!“

Najbrž te hodimo po pravoj poti, če povermo: siromak i bogatin, oba grešita, ka prenašamo dnešnji krivičen svet. V prvov vrsti zato, ar ne te prvi i ne te drugi ne razmi (ali neščejo razmiti) zakaj smo pravzaprav na tom sveti. Mala dečica v narodnoj šoli to dobro zna, pa kda doraste pozabi... Mala dečica čüje i se navči v šoli, ka smo zato na sveti, ka bi skrbeli za zveličanje svoje duše; kda pa zraste, začüdeno spozna, ka velka

večina odraslih od toga navuka nikaj ne ve, ali nešče znati. Vidi, ka eden del odraslih spoj nešče znati kaj od duše, ka vidi samo te naš zemelski svet, od šteroga pričakuje življenje. Pravi: bodi raj na zemli, za raj na drugom sveti nema nikšega razumevanja.

Da, to je prvo, moramo se odločiti, gde bi iskali raj — na zemli, ali nad zemlov. Z drugimi rečmi povedano: je li bi vörvali, ka je duša, ka je posmrtno življenje, ali ne.

NEDELA.

Ježušovo Srce, oméhi naša srca na smilenost do Tébe i tvojih duševnih i telovnih sirot!

Nedela po Risalaj dvanajsta.

Evangelium Sv. Lúkača X.

Vu onom vremeni: Pravo je Jezus Vučenikom svojim: Blažene oči, štere vidijo, ka vi vidite. Ar velim vam, ka so vnogi Prorocke, i Kralovje želeli viditi, štera vi vidite, i ne so vidili, i čüti, štera vi čüjete, i ne so čüli. I ovo niki v pravdi vučeni je gori stano skušavajoči njega, i govoreči: Mester, ka čineči žitkom vekivečnim bodem laado? On je pa velo njemi: vu pravdi ka je pisano? kakda šteš? i on odgovoreči je pravo: Lübi Gospodnoga Boga tvojega z celoga srca tvojega, i z cele duše tvoje, i z cele moči tvoje, i z cele pameti tvoje, i bližnjega tvojega, liki samoga tebe. I veli njemi: prav si odgovoro; to včini, i živo bodeš. On je pa šteo spravivčati sebe, i pravo je Ježuš, a što je moj bližnji? Odgovoreči pa Ježuš velo je: Niki človek je doli so od Jeruzálema vu Jeriko, i spadno je med razbojniko, ki so ga i slekli, i ranjenoga na po živoga ostavišči odšli so. Prigodilo se je pa, da bi niki duhovnik doli šo po onoj poti, i videvši njega, mimo je šo. Prispodobnim talom i Levita, da bi bio puleg mesta, ino bi ga vido, mimo je odišo. Niki pa Samaritanuš po poti idoči, prišao je do njega, i videvši ga geno se je na smilenost. I pristopivši zavezao je rane njegove, i vlejal je vnje oli, i vino, i položivši njega na svoje živinče, pelao ga je vu oštarijo, i skrb je na njega noso. I na drugi den je vö vzeo dva soda, i dao je ostarjaši, i pravo je: skrb mej na njega, i kajkoli ober toga potrošiš, jas, gda se povrnem, nazaj ti dam. Šteri med etimi trejmi se vidi tebi bližnji biti onoga, ki je spadno med razbojniko? on je pa pravo: ki je miloščo ž njim včino. I veli njemi Ježuš, idi, i ti včini prispodobnim talom.

*

V denešnjem sv. evangeliumi nam Gospod nazvešča drugu bistveni pogoj večnoga življenja. Prvi pogoj se glasi: „Što bo vervao i bo krščen, bo zveličan, što pa ne bo vervao, bo pogüblen“. Mt. 16. 16. Te drugi pogoj se pa glasi: „Lübi svojega Boga iz celega svojega srca, iz cele pameti svoje... svojega bližnjega pak, kak samoga sebe“. Mt. 22. 35. Oba ta pogoja sta eden od ovoga nerazdržljiviva, što ma pravo vero, ma ljubav, što ma pravo ljubav, ma vero.

„Lübi svojega Boga...“ Čisto naravna i razumliva reč za vsakoga vervajočega človeka. Naravna pamet nam to velela, da moremo svojega Stvarnika i Gospoda, Boga ljubiti. Tüdi nazveščeni boži zakon ne želej nikaj drugoga od nas, nego nas samo opomina i naglašä to, ka je Bog v globočino naše narave položo: „Lübi svojega Boga...“

Zakoj?... Bog je naš Stvarnik, naš Gospod, od šteroga smo mi zavsema odvisni, od šteroga dobivamo i mammo vse, ka mammo, telo dušo, življenje, vse naravne i nadnaravne dobrote i darove. On je naš Bog, mi pa smo njegove stvari i za to ga moremo ljubiti, ar Bog, kak naš Bog ima po svojoj naravi to sv. dužnost.

Od Boga mammo vse, ka smo. Vse to pa nam je dao zato, ar nas je läbo. Kda je postao moj Stvarnik, moj Gospod, moj nebeski Oča, moj Bog, te je že on mene läbo i mi njemi to läbezno moremo povračati. Bog nas pa läbi večno, zato so ga pa stvari dužne ljubiti tüdi vsikdar i povsod brez prenehanja.

„Lübi svojega Boga iz celoga srca...“ Bog nam nazvesti, kak ga naj človek läbi: Iz celoga srca, iz cele duše, iz cele pameti i zavse moči svoje.

Boga moremo ljubiti iz srca, ar srce je središče läbezni. Iz srca läbiti pa se pravi, ka naša ljubav more biti topla, goreča, čüteča... Iz cele duše... to je duša je razum i vola. To se pravi iz cele duše, z vsem svojim razumom, spoznanjom i z vsov svojov volov, z vsemi duševnimi zmožnostmi. Iz zevse moči svoje, to telko pomeni, ka Boga moremo ljubiti z dejanjom, činenjom, ar moč se kaže v činenji i ne v reči!

Ali čisto preprosto povedano: Bog žele od nas läbav, ki je nad vse. Ježuš Kristuš to tak lepo pove: „Če što bole läbo oči, ali mater, kak mene, me je ne vreden.“ Ne pravi, če što bole läbi jesti ali piti... nego prispodabla svojo läbav najdragšemi vsakoga človeka, oči i mater.

Drügi tao te zapovedi pa je: „Bližnjega pa, kak samoga sebe.“ Če Boga läbimo, nujno sledi, ka se med se bom njegove stvari tüdi moremo läbiti. I to žele te drügi tao največše zapovedi, da se lädje medse bom läbijjo. Zakoj?... Zato, ar je to boža zapoved, njegova najsveteša vola, ka se njegovi med se bom läbijjo, ar to žele prava läbav do Boga. Nišče nemre Boga läbiti, ki ne läbi svojega bližnjega, piše sv. Janoš apostol.

Zato se moremo läbiti ar je to naš največši hasek na sveti, ar je to za mir i red sveta neobhodno potrebno, ar je to za srečno življenje na sveti potrebno. Ne mira, ne reda, ne sreče, ne zadovolstva nega na sveti, če nega läbezni med lädmi, med narodi. Znameniti ruski pisateo piše imenitno reči: „Če bi vsako leto vsaki rus zasado edno drevo v državi, bi Rusija postala püngrad, če bi vsaki človek na sveti koga osrečüvao (läbo), bi svet postao paradizom.“

Kak naj bližnjega läbimo?... Tak, kak samoga sebe! Zato pravi Gospod: „Ka neščete, ka bi drügi vam činoli, tüdi vi njim ne delajte!“ I na opak vala ravnotak!

Lübav do Boga i do bližnjega je fundament večnoga življenja, je pa tüdi fundament za redno, mirno i srečno zemelsko življenje. Danešnji svet se bo samo te spremenio, kda bomo na tom fundamenti zidali-živeli.

Pisma naših z tujine

J. M. J.

St. Maur, Francija

V imeni Ježuša i Marije njim napišemo par vrstic. Prav lepo ji pozdravljamo s te dalne Francije, Srce Ježušovo naj njim podeli zdravje kak i nam vsem eti. Naznanjam jim, da sva s Horvat Štefanom iz Trnja pa nekaj dobila na dom sv. Frančiška. Eti smo meli pred Ivanjem pogodbeno senje, ge se nas je zbralo vnogo iz domovine. Pogodbe so bile slabše kak prle, dosta delavstva je ostalo brezi dela i strehe. Milo nam je bilo, ka so nam skuze tekle. Vküper smo si seli, 12 nas je bilo, sami domači i meli smo obed: kriji i konjske klobase — te so falejše — pogučavali od doma i domačij. Doma smo bili sirmacije brezi penez, brez poštenoga gvanta, većina nas je ravno tak v Franciji, ešče vekši sirmak si, nemaš strehe ka bi se naspao, če nemaš dela ali penez, a drugo največše, nemaš duševne pomoči. Nekelko nas je, ki se že razmimo z preč. gospodi, a šče ne čisto dobro. Zato, gda si vse to pogučavlemo, mammo vsi edno vročo želö i to: dobiti duševnoga zdravnika. Oračamo se najprle k Vam, prečastiti gospod, za tem do tebe cela Slov. Krajina i läba mati domovina, Vas prosimo i zdignemo svoje prošnje, poglednite nas tü v tujini, ki blodimo iz kraja v kraj i iščemo zavetja. Zato prečastiti g. vrednik, prošite Vi za nas z vsemi našimi g. duhovniki läboga Boga, ka nam pošle zdravnika esi v tihino za naše grešne duše. Zatem pa draga rodbina, prijatelje vsi poštüvani v rodnoj zemli pomagajte nam; ti pa läba mati domovina si nam dobra, da si nam dala v tihino tolažnike za telo, milo te prosimo v imeni vsej, daj nam i pastera za naše duše. Želno čakamo; ar smo raztepeni kak razvezan snop i blodimo eden do drugoga; 2 krat letno se v etom kraji vsi združimo, gda se pogajamo. Tak bi se lahko bar 2 krat letno tüdi zbrali k pogodbi z Gospodom Bogom, ali menka nam poslanec ali delodajalec i toga si vsi srčno želemo. Mi bi sami prosili Prevziščenoga, ka bi njim dali mesto, ge se največ našega lüstva vküp zbira i to v Chateaux ali Issoudoum, ka bi nam gvišno dovolili. Želemo si ga v srdino velke Francije, ge nas je na stotine i stotine. Pošlite nam ga, ar znamo, ka de nam dostakrat tüdi v telovno pomoč. Čakamo odgovor na naše mile prošnje.

V Presvetom Srci Ježušovom jih lepo pozdravljamo i prosimo, molite za nas!

Plej Martin z ženov i Štefan Horvat.

Naj ta mila prošnja gene našo oblast! — Vrednik.

Prečastiti gospod!

Prav lepo jih pozdravljamo iz Francije i jih prosimo, naj nam pošlejo Marijin list pa Novine. Peneze smo že poslali. Naj nam dajo odgovor, ka njim te več pošlemo.

Zdaj ji pa damo iz srca lepo pozdraviti i njim želemo

Prkič Alojz,
Pont sur Jonue Francija.

Mladina Slov. Krajine na delu.

Duhovna poglobitev našega kat. življenja.

Vse naše delo ne sme iti preko nas. Če ne edino, pa vsaj bistveno in najvažnejše pri organizaciji je priprava. Vse drugo se mora temu podrediti ali pa stopiti v ozadje. Priprava: dobiti moramo oporišče, trdno podlago, na kateri delamo potem lahko vse ostalo, mogoče kaj malega že zdaj, gotovo pa tedaj, ko bomo stopili iz pripravljalne dobe v zrelo življenje.

Prvo in bistveno, kar spada k pripravi, je duhovno življenje. Po duhovni vrednosti prizadevanja se vrednoti organizacija. Duh je, ki ustvarja. Ideje so naredile vse, kar je velikega v zgodovini. Tu lahko obrnemo Arhimedov vzklik: „Dajte nam duhovno globokih in načelno doslednih ljudi, ie dvignili bomo svet iz tečajev.“

Sliši se večkrat: „Pustimo teorijo, rajši delajmo praktično!“ To ni prav. Nasprotno, bodimo misleci! Samo tisti bo delal prav, kdor je jasno in določno spoznal svoje vodilno načelo; komur to načelo popolnoma prevzeme dušo in srce, tisti bo kaj dobrega in trajnega naredil. In če kaka organizacija umira, je vzrok tega: *nedoslednost in plitvost v načelih*. Duh je postal plitev, zato telo hira; duh, načelo je zamrlo, organizacija je nujno razpadla.

Moč načela nas mora torej vsega osvojiti: misli, besede in dejanja. Treba nam je poglobitve in doslednosti. Polovičarstvo v načelih prerokuje človeku že v naprej neuspeh, doslednost pa vzgaja značaj in povsod zmaga. Čim bolj globoko so zasidrani temelji, tembolj je zgradba trdna in trajna.

In zato je tako silnega pomena, da v dobi fraz, ko se vse pozitivne vrednote samo zviška obletavajo ali se posmatrajo skozi liberalna in marksistična očala, sicer odločno in povsod povdarjamo svoje načelo, toda najprej se ga moramo popolnoma okleniti, priti mu do dna; *načelo nam mora preiti v meso in kri, in sicer, ker je resnica samo ena, katoliško načelo*.

G.

Našim petošolcem in njihovim staršem!

V primeru, da se bo akcija za otvoritev V. razreda gimnazije v Soboti končala brezuspešno, priporočamo staršem, da nadaljujejo njihovi sinovi študij v Ljubljani. Z ozirom na Ptuj i Maribor svetujemo Ljubljano zato, ker je tam:

1. cenejša preskrba (hrana za revne študente se dobi za malo ceno ali zastonj).

2. prilika za vsestransko dobro vzgojo.

3. na razpolago so mnoge kongregacije, kjer mladi fantje morejo dobiti duhovno izobrazbo.

Znano je, da so prekm. srednješolci v Mariboru in Ptujju prepuščeni samemu sebi in se zelo izgublajo na stranpota.

SKAD „Zavednost“ je v ta namen zagotovila prekm. petošolcem sprejem na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani. Tudi pri preskrbi stanovanja in hrane jim bo skušala čim več pomagati.

Ker dejstva kažejo na skoro siguren neuspeh akcije za vpostavitev višje gimnazije v Soboti in ker smatramo samoupravno vzdrževanje višjih razredov za negativno rešitev tega

vprašanja, svetujemo cenjenim staršem, da so na stvar za vsak slučaj pripravljeni. O tem se več lahko informirate pismeno ali osebno na naslov: Škafar Ferdo, Bratonci 12. p. Beltinci.

Dijaški kotiček.

Refleksija.

Vsaka reč na pravem mestu! Kam bi ti uvrstil n. pr. krepost, ki ji pravimo odkritosrčnost? Na vsak način v vrsto velikih kreposti.

Je velika naprej zato, ker nas sili, da jo cenimo. Ne moremo, da ne bi odpustili svojemu nasprotniku kako hitro smo spoznali, da je odkritosrčen človek.

Nam je kdo napravil krivico? V trenutku ko on to prizna odkritosrčno, smo mi razoroženi.

Nasprotno pa se nam nobena stvar tako ne gabi kot dvoličnost. Ta preseka vsako vez prijateljstva.

Mi prenašamo razne napake naših prijateljev, ker vemo, da je smešno iskati človeka brez napak, samo če ni med njimi dvoličnosti, neodkritosrčnosti. Če to zapazimo pri njih, se kar obrnemo in gremo iskat take, ki so iskreni. Tudi en sam slučaj dvoličnosti se more odpustiti a pozabiti nikdar.

Zakaj smo pa tak neizprosni glede tega? Zato ker je neodkritosrčnost grda *par excellence*.

Hočeš dokazov? Čuj. Ko rečeš: Ta le je preveč darežljiv, preveč darežljiv, preveč goreč, premalo delaven itd., naštevamo njegove napake. Toda črtaj besedi *preveč in premalo* pa dobiš, da je tvoj prijatelj darežljiv, goreč, delaven itd.

Krasno spričevalo! Nedokritosrčnost je pa sama na sebi vsa grda, vsa skrivljena.

Mi radi priznamo, da imamo to ali ono napako, če nam pa kdo očita, da smo neiskreni, se branimo na vso moč. Le zamisli se malo v to.

Predstavimo si Talleyranda in župnika Vianneya. Kar spontano se nam vzbudi prezir do prvega, zato ker je kar po vrsti izdal več kraljev, a ljubezen do drugega, ki je brezplačno pomagal tisočim in tisočim, ne da bi odbil ali izdal le enega.

Kristus je tudi tako sodil. Hotel je predvsem odkritosrčnost. Nekoč so ga vprašali: Česa je treba za dosego večnoga življenja? V odgovoru je šest točk, med njimi dve zahtevata odkritosrčnost. Torej ena tretina celotnega programa:

— *Ogibajte se vsake zvičajnosti*: proč torej neiskrenost v dejanju.

— *Ne pričaj po krivem*: proč torej neiskrenost v govorjenju.

Kristus je grajal Farizeje. Zakaj? Ker so bili hinavski. Je pa slovesno pohvalil Natanaela rekoč: Glejte, to je človek, v katerem ni zvičajnosti, neodkritosrčnosti.

Kako je pridigal? „Svetilka tvojega telesa je tvoje oko. Ako je tvoje oko zdravo, celo tvoje telo bo vsvetlobi; ako je pa bolno, ho tvoje telo v temi“. (Sv. Luka II. 34.)

Hotel je pa reči: Ako je oko tvojih namenov jasno, bo telo tvojega ravnanja v svetlobi, ako pa je oko tvojih namenov skrivljeno, zvičajno, tedaj bo tudi telo tvojega ravnanja v temi.

Kristus ni le govoril tako, nego tudi delal.

— „Prišel sem na svet, da dajem pričevanje resnici“. (J. XVIII. 37.)

— „Jaz sem resnica“. (Jan. XIV. 6.)

Sodniki ga vprašajo: *Si li ti kralj? si li sin božji?* Odgovori „da“, čeprav je vedel, da si s temi izjavami izpove smrtno obsodbo. Da, Kristus je moral umreti, ker je bil resnicoljuben.

Tako je vsaj enkrat v tej dolini hinavstva prišla do popolne izrazitosti večna Resnica.

O blagoslovljene Odrešenikove ustnice, ki ste tako govorile. Kelikokrat so vas hinavski Farizeji opazovali in zlobno čakali na laž ali protislovje. A čakali so zaman. Pač, po treh letih zalezovanja so ti Farizeji sami morali izreči to le: „Učenik, vsi vemo, da si resničen in da govoriš popolno resnico“.

O blagoslovljene Odrešenikove ustnice, ki vas je ljubljani apostol občudoval kakor vzhajajočo zarjo. Vsako

jutro svetloba poljublja hribe in vsak trenutek resnica poljublja Kristusove ustnice.

O blažene ustnice, se ste se vedno odpirale samo zato, da razširjate resnico, kakor dobro ubrani instrument daje harmonične glasove.

O svete ustnice, po katerih so rabljali pred Kajfom tolkli, ker so govorile resnico; ustnice, ki so pred Pilatom in Herodom bile onečastene, ker so molčale na laž; ustnice, ki ste se zaprle ob smrti, ki edina je tri dni imela moč nad vami, da niste mogle govoriti.

O blažene ustnice, bodite nam iskreno pozdravljene, ker ste nam odkrile nebeško lepoto popolne resnice.

Politični pregled.

Austrija. Po smrti dr. Dollfuss Engelberta je zvoljen za kanclera dr. Šušnik (Schuschnigg) Kurt. Šušnik je vučenik pokojnoga dr. Seipla i kak zgleđa, bo hodo po stopnjaj pokojnoga Dollfussa, ki je bio tudi veren vučenik Seiplov. — Morilca Dollfussovoga Planetto Ottona so obesili kak i njegovoga pomočnika Holzweber Franca. — Punt je premagan v celoj državi. K nam pobegnjeni puntarje so spravljene v Varaždini v taborišče i jih je na vnože stotine. Nemci se nam zahvaljujejo, ka smo lepo ravnali z pobegnjenici.

Nemčija. Hindenburg maršal mrtev. Hitler njegov namestnik. Pokop Hindenburga. Maršal Hindenburg, svetoznani vojskovodja, pred šteroga orožjom je v bojni vse kapalo i šteri je v Nemčiji obdržao mir, je mrtev. Dočakao je visoko starost nad 80 let. 19 so volitve za maršala. Tečas ga nadomešča Hitler Adolf. Od celoga sveta poštvanoga maršala Hindenburga pokop se je vršo v tork. Točno ob polnoči je začnolo telo pokojnoga vojskovodja svoje zadnje potovanje v Tannenberga, da počivlje tam, gde je dosegno svojo najvišjo slavo v službi svoje nemške domovine. Na sredi kmične noči so položili njegovo telo na topovsko kolnico i odpelali na njegovo zadnje počivališče med špalirom njegovih bataljonov i polkov, šterim je v svojem dugom življenji zapovedavao. Gde je sprevod prišo do Frögenau, gde je pred 19 leti z maloga breščeka Hindenburg vodo bitko z ruskimi armadami, se par minut vstavo, ka počasti spomin na té, za Nemčijo tak pomemben dogodek. Od Frögenau je šo sprevod do Hohensteina, gde se je začno špalir gorečih bakelj, štere so nosili njegovi sobojevniki i vojaštvo zmagovitih polkov, ki so bili postavljeni v tesnom redi na vsakšem kraji ceste, štera pela do velikanskoga spomenika. Telo so položili začasno v tōren spomenika, dokeč nede pripravljeno podzemlje, ki ga ščejo spremeniti v kapelico ali grobnico. V tōrni je telo ešče ednog postavljeno na častni oder, pred šterim se je v tork zajtra Hitler Adolf, novi državni voditeo, v imeni nemškoga naroda poslovo od pokojnoga maršala. Tōren bo noso od zdaj naprej ime „tōren vojskovodij“. Telo pokojnoga ostane v tōrni ešče 14 dni i je vse vrejeno, da bodo mogla različna odposlanstva iz vseh krajov Nemčije poštvati v Tannenberga, ka vzemejo tam slovo od pokojnoga državnoga predsednika. Potem ga bodo prenesli v grobnico, ka tam počiva v zavetji spomenika, daleč vkrej od žalostnoga sveta, obdani samo od velikih spomenikov i od poštvanja vsega nemškoga naroda. Pokojnoga je sprevodilo na zadnjaj poti do milijon ljudi. Za diplomatski zbor v Berlini so bili pripravljene posebni vlaki, ki so omogočili, ka so diplomati prenočili v vozovih v Hohensteini, kama je prišo nočni sprevod v tork zajtra. Z berlinskih kolodvorov je prevažalo nad 100 posebnih vlakov odposlanca i predstavnike raznih društev i ustanov, šterih je bilo okoli 50 jezero. Poskrbljeno je bilo za prevoz drugih vdeležencov, šteri so se vozili z vlaki i avtobusi, štere je vlada za te poseo zasegla. Vojaštvo je melo svoja lastna vozila. Najmajo novinarje vse ugodnosti za izdatno i izčrpano poročavanje, je poštno ministristvo položilo veliko število novih kablov za telefone, po šterih se je lahko gučalo neposredno z vsemi evropskimi

prestolicami z večkratnimi progami. Tudi radio oddajne postaje so bile postavljene za potrebo hitroga časnikarskoga poročevanja. Vse države so izrazile globoko sožalje, ar so vse poštvale pravičnoga državnika. V Franciji so visile v tork na vseh javnih poslopjaj žalne zastave na pol drogi, čeravno je Hindenburg bio v boji največji sovražnik Francije. Junaka proslavljajo Francozi, ki je vršo svojo dužnost. V Nemčiji so sprejeli z zahvalnim srcem te odlok francoske vlade. Po tom velikanskom sprevodi krščansko srce mirno odgovori: vse mine, samo večnost ne.

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Lendava. Ogenj. V sredo popoldnevi je ogenj vōvdaro na Bartaničovom dvorišči. Iz pralne kuhinje je ogenj prišeo v poleg se nahajajoči magazin trgovca Štefana Nemethy. Ogenj so pravočasno opazili i pogasili. — **Grozdje.** Na placi se je pojavilo prvo lendavsko grozdje klg po 7—8 D. — **Sūša.** V lendavskoj okolici se že čuti močna sūša, Lendava sama ešče tū pa tam dobi kakši mali špricer. — **Tombola.** V nedelo 5. VIII. je imelo Gasilsko društvo veliko tombolo. Glavni dobitki so bili: Biciklin, 100 kg. bele mele, zlata vōra, 2 po pol klafatara drv. — **Je li je istina?** „Pohod“ v 30 štev. z dne 28. julija 1934 piše, ka so se „odhodnice“ vdeležili med drugimi gg. dekan Ivan Jerič, kaplan Halas itd. i to beleži, kak kronist. Zgodovinsko dejstvo pa je, ka se je g. dekan tisti večer nahajao 250 km. daleč od Lendave, kaplan Halas pa 80 km. Kronika „Pohoda“ je teda neistinita.

Naznanje. Z tov številkov so dokončali vredništvo Novin dozdajšnji vrednik i ošli na kratek počitek do Male meše. V tom časi počitka do Novine vrejujvali g. **Bakan Štefan, kaplan v D. Lendavi. Članke za Novine naj se njim pošlejo.** Ki pa ma spremembo pri naslovi, pri naročnikaj, naj to javi na upravo Novin v Črensovcu.

„Novine so škodlive.“ Tak si je neki sovražnik domačega krščanskoga tiska zgučao. Mi njemi damo prav. Novine so škodlive: „vragi i vsem njegovim delam i vsem njegovim praznostam.“ Amen.

Črensovci. Premovanje in razstava rodovniških krav in njenih potomcov se vrši dne 16. avgusta 1934 na sejmišči. Posestniki naj priženejo svojo živino ob pravom časi, to je, ob pol osmjoj vūri, da se živina razdeli na določeno mesto. Vsaka žival dobi številko; isto bo imela na določenom mestu. Živina naj bo čista. Vabijo se gospodarje in vsi, da si ogledajo prvo razstavo plemenskih krav. — Odbor.

Nova meša v Turnišči. Dnes teden je prikazao Vsegamogočemi svojo prvo sv. mešo g. Zver Franc iz Brezovice. G. Zver je prvi mešnik, šteroga je odgijala i v Gospodove gorice posadila mala Brezovica. Velika je bila zato nad tem njena radost. Sama občina itak leži med šumami kak v ednom parki, zdaj so pa Brezovičanci ešče vulice okinčali z vejom, z venci i z 12 lepimi slavoloki. Novomešnik je v procesiji šo od rojstne hiše v cerkev i ravnotak domo po prvaj sv. meši. Manuduktur ali vodnik pri sv. meši so njemi bili g. Greif Ivan, oskrbnik fare, predgar pa g. Jerič Ivan, dekan. Predgali so od troje časti duhovnikove po zgledi Jezusovom, ki je Pot, Pravica i Žitek. Pot je tudi duhovnik, ar on vodi k Jezusi ovce, pravica je, ar glasi Kristušov večnostinski navuk i življenje je, ar deli kruh življenja, presv. Olt. Svestvo dušicam. Samo to življenje bože, ki je deli duhovnik po sv. obhajili, more zaceliti rane denešnjega sveta, nikše druge, ešče tak velke organizacije ne. Pun veselja je bio 74 leta star oča novomešnika, gda ga je sin blagoslovo, pokojna mati je pa z nebe prosila blagoslov na sinovino delo, da dosta duš reši. Hiša novomešnikova je pogostila okoli 200 gostov. Po obedu je novomešnik meo pri križi domačem večernice, pred šterim so Brezovičanci

napravili lepi šator. Krasno se je glasila pesem tū na prostom, lepa je pa bila tudi v cerkvi. Ceremoner je bio g. Žizek Karol, bogoslovec. Drugi den je novomešnik mešuvao za pokojno mater i na njenom grobi opravo molitve za pokojno.

Gospodarska zveza v Ljubljani rabi eden vagon čistokrvnih jugos. konjovardenske pasne (Marinsulance). Vsi tisti, ki imajo takše konje k odaji, se naj javijo pri agrarnoj zadrugi v Črensovcih ali pri uredništvu Novin.

Zahvala. Podpisani se toplo zahvalujem Kelenc Jožefi, iz D. Bistrice za lepi dar, šteroga je podaro iz svojega lovišča g. misijonari Godina Jožefi. — Godina Marko, Francija.

Žizki. Kak vidimo je že „Trebež“, drugo leto pokošeni, pa tistij par našij ljudi, šteri so za volo njega šli v organizacijo, so ga šče izda zdaj ne dobili. Prosimo tiste gospode, ki so njim ga obetali, naj njim ga kem prle dajo. Či pa toga nemrejo včiniti, te pa drgoč naj obečajo svojo last, pa ne drugo, štero te itak nemrejo dati. Mislimo, ka či de gda što več z takšimi stvarmi agitirao prinasa, ka te najbrž bežanje bo. Da je to jako britko, či se koga tak za nos potegne. Bole šče pa zna biti britko za tiste, ki so za nos vlekli. No pa takšij je prinasa samo par, ki so se dali z „Trebežom“ potegnoti. Za vse druge je pa to bila lepa škola, več vredna kak osem letna gimnazija. Ljudje drgoč pazite, znajte ka što de vam kaj obetava, prle doženite če je pošteni človek, ali ne i če je ne, včesnite njemi figo pod nos. Kak vidimo je poročevalec, Slov. Gospodara“, v preminočima dvema tjednoma v istoga tri neistine poročao. Nevemo ali je poročevalec ge v temnico zaprt pa ne vidi ka se vōni godi, eli pa tisto poročao, ka se njemi ponoči senja. Nas to veseli, če „Gospodar“, piše kakše novice iz Prekmurja, ka nas tak bratje tam prek bole spoznajo ka nesmo Sibirijanci. Boli nas pa to, či so tisto neistina, ka se ta poročao. Što šče znati za te neistine, naj nas pita, pa njemi drgoč povemo. Poročevalca pa prosimo, naj prle nikaj ne poročao, dokeč node znao, ka je ravno tak kak misli poročati. — Opa-zovalci iz Žizkov.

Naši v Franciji mislijo na naše sirote. Plej Martin z Črensovec i Horvat Štefan z Trnja sta nabrala na Dom sv. Frančiška 371 Din. 70 par. Bog povrni njima i vsem darovnikom, šterih imena bo objavo Marijin List.

Mesto organista je dobo g. Hanc Jožef iz Črensovec v Šmartnem na Pohorji pri Slovenskoj Bistrici. Hanc je letos zviš oorglarsko šolo i je dober muzikant. — Čestitamo k uspehi.

Kak sodijo od zadnje številke Novin. Izobraženec nam je dao sledečo izjavo: Novine so tudi za mene zadovoljive, za naš narod so pa naravnost popolen list. V to številko je pisalo 17 oseb: gg. duhovniki, vučitelje, akademiki itd. i tudi naši prosti kmečki ljudje. Jasno svedoči to, da so Novine na visini.

Na podporo naših listov so darivali v Din: Lipič Matilda, Beltinci iz Francije Din 10, Toth Štefan iz Francije Din 4, Vogrin Štefan iz Bogojine 2 Din, Elijaš Jožef, Bogojina 4. — Bog plačaj!

Lepa podpora. Godina Marko i tovariši so nam poslali z Francija 182 Din. 10 par. En mali deo te šume je naročnina, vse ovo pa podpora za naše liste. Bog plačaj z obilnim duševnim i telovnim zdravjom.

Ka trbe napraviti? Ka mora napraviti tisti, ki se šče zavarvati pri „Karitas“? Nikaj težkoga. Stopi k domačemi g. župniki ali kaplani, ali zastopniki „Karitas“ ali pa piše vodstvu Karitas v Maribori (Orožnova ulica 8.) ali se zglati na uredništvu Novin v Črensovcih, ali pri g. Mataj Franci, tajniki Kmečke posojilnice v M. Soboti in pove, da bi se rad zavarovao, svoje starše ali rod. S sebov prinese 10 Din. pristopnina. Če je zdrav, se zavarvanje brez nadalnoga zvrši. Zavarje pa se vsaki lahko za takšo šu-

mo, kak sam šče. Najmenše mesečno plačilo je 5. Din. Vse natenčnejša navodila se dobijo pri zgoraj navedeni naslovaj. Što še ne zavarvani, naj se kimplre zavarje za slučaj smrti. Vodstvo Karitas v Maribori sprejme tudi zastopnike.

Dr. Brandieu Silvij vodja in šef oddelka ban. bolnice v M. Soboti zopet redno ordinira.

Novine so narasle za komadov: 11 pri Stanko Ivani, v Žizkih, 4 pri Koštric Jožefi, 1 v Strehovcih, 6 v Beltincih, 2 v Sloveniji, 2 na Ivanjcih, 2 v Srbiji, 5 v D. Lendavi, 4 na D. Bistrici, 3 v Trnji pri Stanko Mihali, 2 v Bednjanji, 2 na Hotizi, 2 v Turnišči, 1 v Črensovcih pri Rousi, 6 v Odrancih, 19 pri Špilaki v V. Polani, 1 v Franciji, 3 v Gančani, 15 v Bogojini. Skupno za 91 komadov.

Črensovci. Zdala sta se g. Krajčič Ladislav veleposestniški šumar in gd. Sabo Irenka, oba iz G. Bistrice. Svata se je pripelala na 5 kočijaj i z ednim avtomobilom. — Mladi par blagoslovi Srce Jezusovo.

Tešanovci. Strašno nema tihoča lada v našoj občini zavolo občinskih volitev, štere bi se mogle izvršiti po zakoni, ar so se Mlajtinci k nam prikapčili. Tri odbornike više mamu, mesto 18 mamu 21. Kak se to razlaga po zakoni, prosimo oblast, naj nam pojasni i da odgovor.

Delo je iskalo na borzi dela v Soboti od 21. do 31. julija 21 moškovi i 34 ženske.

V Ljubljani bode razstava domačega glasbenoga orodja. Prosimo tudi Slovensko Krajino, da razstavi svoja domača glasbila. Zato prosimo dečke i možke, da jih napravijo: kak stranjščico itd. i se javijo pri vredništvu Novin.

PO DRŽAVI.

Strašen vmor i samomor. V Ljubljani je vmorila Capudrova Pepika, raznašalka raznih novin, svojega očih, ga razmesarila, en del tela žežgala, drugoga pa vrgla v stranišče, da bi ž njega odplavalo v kanal. Zatem je pa sama skočila v kanal i se je vtopila. V pismi, šteroga je zapuštila, krivi nekoga 36 letnoga moškoga, s kem je mela nedovoljeno razmerje. — Ka nam vala kultura, če nega bogabojazni! Zato pa poglabljajmo le duhovno življenje v dušaj, da se te rešijo. To je vseh nas prva dužnost.

Smrt vučenjaka. V Zagrebi je vmro v 88 leti starosti mil. g. dr. Bulič France, dober duhovnik, človekoluben katoličanec, dober narodnjak i svetoznani vučenjak. Njegovo starinoznanstvo je občudivao celi svet. V že visokoj starosti se je rad prikazao v Rogaškoj Slatini na oddihi. Pa čeravno stavec, je pri bio v kapeli sv. Ane pri oltari, da v pobožnosti obsluži svojo sveto mešo. Služo jo je ob 5. Naj vživa mir pri dobrom Jezusi, šteroga je tak rad k sebi jemao.

Pred 20 leti se je začela svetovna bojna, štera je milijone mladoga življenja pokončala, neštete milijarde vrednosti zapravila i povzročila to strašno duševno i vremenitno stisko, štera nas davi. Ponizno prosimo pri tom spomini Jezusovo Srce, naj nam da svoj mir, mir z Bogom, mir z samim sebov i mir z bližnjim. Te mir odžene stisko.

Sresko načelstvo v Dol. Lendavi, dne 28. 7. 1934. II. No. 3815/3.

Prepovedani dovoz včel na hajdinsko pašo.

V občini Bogojini se je uradno ugostila kuga čebelne zalege. Da se ta bolezen ne prenese v druge kraje, se v smislu točke 4 a čl. 43 zakona o odvračanju in zatiranju živalskih kužnih boleznij z dne 14. junija 1928 prepoveduje vsak uvoz čebel na pašo v območju občin Bogojina, Beltinci, Črensovci in Dobrovnik. Prepovedano je tudi postavljanje čebelnih panjev na železniškem svetu ob železniški progij Most čez Muro—Dokležovje—Beltinci do meje sreza proti Murski Soboti.

Sres. načelnik:
Dr. Kartin s. r.

OKOLI PO SVETI.

Svetovna bojna v številkah. Potrošenih 13 biljonov dinarov. Svetovna bojna je trpela točno 1598 dni — od 70 milijonov vojakov, štiri so sodelovali v svetovni bojni, odpade na centralne oblasti 24 milijonov, a na antanto 46 milijonov. Točne statistične podatke od svetovne bojne i njenih zgib bomo težko gda meli. To je pa zato ne mogoče, ar je bila svetovna bojna po svoji obsežnosti i konpliranosti takša, da niti najspretnjši statističar nebi mogoel zajeti največje stvari, a da od podrobnosti, štere se brezpogojno izmeknejo, nanč ne govorimo. Dozdaj je bilo jako dosta takših poskušanj, v šterih so posamezni statističari v številkah šteli izraziti zgübo i grozoto svetovne bojne. Da se pa med statističari telko pazljivosti posveča ravno svetovni bojni, je štista razumlivo, ar v zgodovini nega razdobja, štero bi se moglo vzporediti z svetovno bojno. Zvün toga je to nenavadno zanimivi material za statističare, i čeravno, kak smo že prle povdarili, da je obdan z težkočami z pogledom na iskanje, zbiranje i vrejüvanje podatkov, čemi je vzrok poleg prevelke obsežnosti materiala ešče ne zdrave prilike, štere je bojna nujno za sebov prinesla. Najnovejšo štastitiko od svetovne bojne, po šteroj je spadnole 13 milijonov lüdi, je izdelao eden Anglež. Po njegovom dognanji je svetovna bojna trpela točno 1598 dni. Sküpnno je bilo za svetovno bojno mobiliziranih 70 milijonov lüdi. Od toga se je 46 milijonov bojüvalo na strani Velke Antante, 24 milijonov na strani Centralnih sil. Od teh 24 milijonov je sama Nemčija dala 13 milijonov lüdi. V svetovni bojni so na strani Antante največ sodelüvali Rusi (15 milijonov) i Francozi (9 i pol milijonov), zatem Angleži (9 milijonov). V časi svetovne bojne je mela Antanta sküpnno 1 i pol milijonov zaroblencov Centralnih sil, a Centralne sile pa 2 milijona Antantnih zgrabljenih vojakov. Ka se tiče izdatkov za bojno, tē dosežejo istinsko neverjetne številke. Tak je Centralne sile bojna koštala okoli 5000 milijardov dinarov (v denešnji vrednosti penez) a Antanto 8000 milijardov, ka pomeni ka je svetovna bojna koštala Evropo i Ameriko 13 biljonov dinarov. Kelko je to penez, i ka pomenita zgüba za svet, se nemre niti primerjati, niti razjasniti, je pa zadosten dokaz, da ta zgüba leta i leta muči celi svet z nepojmlivov krizov i štto zna, kak duga ga bode ešče mantrala. Od vseh vojsküjočij se držav, je Nemčija zgübila materialno največ v svetovni bojni, ar je bila edini posojilec svojih zaveznikov Austro-Ogrske, Türčije i Bolgarije. Ta posojila joj nejsu vrnjena nikdar. Relativno je v bojni najbolje skoz prišla Amerika. Ona je na evropskom bojišči zgübila 35 jezero lüdi, a penezi, štere je vložila v svetovno bojno, se njoj trikratno vračajo v obliki intereša za posojila, štere je dala evropskim zaveznikom.

Hotel za celi človeči rod. Nekši Japanec je meo trde živce i je posküso, kak statističar, nenavadne stvari. Postavo si je pitanje: Jeli bi bilo mogoče napraviti hotel, v štrom bi bilo mesto za vse lüdi na sveti? Na to pitanje je on etak odgovor: Potrebno bi bilo napraviti hotel, štteri naj bo 312 metrov visiki, 13 kilvmetrov dugi i bi meo 102 nadstropij. Napraviti bi trbelo 213 milijard oken, da bi bilo zadosta svetlobe za vse stanovalce v toj hiži. Poldrügo milijard hiž bi bilo štčisto zadosta, a hodnik, štteri bi je vezao bi morao biti 60 km dugi. Vse to bi pa koštalo 300 milijonov yenov. No te vztrajen statističar je nikaj ne povedao, kak bi se hiže napravile i če bi se spoh mogle napraviti. On je gledao samo na prostornost i ne na to, kak bi se to dalo zozidati. — Pa te Vsegamogoči ne bi mogo napraviti hiše, kam spravi po smrti svojo deco, če jo človek lejko premisli?!

Od süše trpelo letos 31. milijon Kitajcov. 31 milijon Kitajcov strada letos zavolo süše, ki je vladala na Kitajskom. Po pisanji kitajskoga štampa lüdje ne bodo meli kaj jesti, ar je setev bila vničena zavolo grozne süše i s poznejšimi povodni, šttere so na nikoj vdarile 12 milijonov lüdi.

OD NAŠIH V TÛJINI.

Steelton Pa. Konec šolskoga leta. V Sv. Petra slovenskoj šoli se je včenje dokončalo. 9. junija so šolarje napravili lepo akademijo, s štterov so se poslovili od šole. Slovenska deca so se lepo pokazala. Gospod plebanoš so njim držali lepi govor, v štterom so njim povedali, kakšega reda se morajo držati. Zahvalili so se tudi starišom, da so za deco verno skrbeli, i sestram, šttere so se trüdile z njimi. Po akademiji so dobili svoje diplome i zapüstili šolo.

Bethlehem: Sklep farne šole. Igra na čast očom. Amerikanski Slovencev Glas piše etak: „Istina je, ka je človeki v nedelo žmetno ostati v varaši, ka se raj poda vö na slobodo, gde je vse razcveteno, vse nasmevano, no či poglednemo malo bole, zakaj je ravno zdaj v nedelo pripravljena ta špila, te nas tej zroki pred sedmav vörov večer že nazaj vsi v varaši pripelajo, ka ne zamüdimmo te prilike“. V nedelo sredi junija, so svetili den očov, den tistih delavnih očov, štteri so brez krajcara prišli v Ameriko, a zdaj lahko veseli i zadovolni gledajo svojo familijo i vsakši od njih skoro tudi svojo hišo. Njim je bila letos prvokrat pripravljena igra. Pripravila so jo pa deca, šttera so začnole hoditi prva v farno šolo, šttera so vživale osem let katoličansko vzgojo. Ob toj priliki so se poslovili tudi od s. prednice Dokolate, šttera pride domo, da pogledne svojo ljubleno mater. Po njej pošilajo pozdrave domovini.

New Brunswick. Nesreča je doletela poznana Slovenca Novaka, ki je delao v mlekarni. Gda je po pounoči vövozo mleko, je zavozo v njega eden motorist. Meo je ravno v rokaj steklenico z mlekom, šttera se je razdrobila, njemi prerezala žilo na roki v treh mestaj. Tüdi ovači je skučeni. Vrači se v štpitali. Vsi njemi želemo, da skoro ozdravi. (Am. Slov. Glas).

Pozdrav pošilajo: Maršič Ivan i žena, Gazeran, Francija iz Trnja. Naznanjata, da naše liste redno dobivata i po njih sta samo krščenika, ar v cerkev nemreta. V 3 letaj sta samo štirikrat bila v cerkvi. — Kolmanič Marija, Deuil, Francija, celoj Slovenskot Krajini. Naznanja, da naše liste redno dobiva i žele našemi uredništvi, da bi ešče duga leta mogli naše liste vrejüvati.

Prima se na Sušaku kod dobre obitelji 2 dijaka na stan i koštu blizu gimnazije. Informacije daje tuka ud. **Francič, Sušak,** Boul. Kralja Aleksandra 5

Bistrički Ferko:

„Joj, cigani...“

„Kata, ka se pa tak kadi mimo Srednjega Rastja? Celi oblak praha ti ide nad kukaricov. Prikapči brod. Naj tejtsti prejk malo počaka!“

Brodar Matjaš je pritisno kret i brod se je pomali obračao nazaj proti šamli.

„Prikapči, prikapči, vidiš ka se nešče tira se!“ Matjaš je priganjao svojo ženo Kato, ki si je zasenčila z rokov oči in gledala na prihajajoče. Te komaj se je zgenola i zakapčila brod. Matjaš si je süno krščak s čela na teme i si popravo eden mustač. Skočo je na klop in oba sta gledala te nenavaden prizor. Preci daleč so šče bile kobile. Vlekle so koleslin, ki je skakao od edne grabe do drüge. Gor pa je sedo čören človik, ki je nesmileno čelestro po njih. Za njim pa je bilo nekaj rdečega. Tak je bilo od daleč viditi. Nej se je pa moglo včasi spoznati, ali je za koleslinom šče kakši drügi ali kakša kola. Preveč se je kadilo.

„Znaš Kata, ka je to? — Ciganje! Vrag, ka pa majo za silo, ve jim pa znam ne gori pod petami“, je pravo Matjaš.

„E odi, vej so ti nej“.

„Tüo boj! — i gledaj, kak ciganica nekaj cigani breči, on pa bije po kobilu“.

„Jezuš ve rejsan. Pa včasi do tü!“

„Drog potegni prejk, jaz je pa stavim“. Matjaš se je postavio na šamlo i zdigno roko proti cigani, ki je sedo naprej. Ciganje je potegno za čügle in kobile so henjale. Včasi za njim sta se šče prikazala dva koleslina s ci-

gani. S prvoga se je skotao stari cigan. Bio je brez krščaka, bos, brezi robače. Drügi so pa med sebov glasno gučali, skoro kregali so se. Tü pa tam je pokazao štteri prejk Müre.

„Gospon vozite nas hitro prek“, je proso stari i stopo k Matjaši.

„Kama se vam pa vrage tak müdi. Ve je pa sonce šče visiko, pa poudne je šče tüdi nej zvonilo, ka bi bila takša sila za obed“, se razčemeril Matjaš i lüči krščak globoko na čelo. Kata ga je drüknola:

„Ti nimak, ne rēdi se norca. Pa pelaj prejk siromake“.

„Pa müdi se nam gospon, v Čakovec bi radi“.

„Pa ajda“ je pravo Matjaš „eden naj ide na brod“.

„Pa ne gospon, idemo svi tri, svi tri!“

„Samo eden“ je zbrekno Matjaš. Ciganje so za čas vtihnoli i prvi je pognao kobile. Včasi za njim pa so štteri vdreti na brod drügi.

„Stoj, ostani, ovači ne palam prejk“. Komaj so se zadržali. Skoro bi vdrlu z vsemi koleslini na brod. Pa zaj bi brod držao. Pa brodar Matjaš je meo že slabe skušnje s cigani. — Cigan je cigan!

Kata je odkapčila. Špula je zaregetala, da so kobile nemirno vzdignole vüha. Tretja kobila, ki so jo meli od zadaj privezano, pa je skočila v eden kraj. Ciganica je zbreknola nad njov in jo pomirila.

„Cigani“, je začno Matjaš, da je z lancom prikapčo kret i da je leto brod proti sredini Müre „cigani, pa mate pejneze, ka brodivino plačate?“

„Pa imamo gospon, imamo“. Iz zamazanoga žepa je privleko staren dva dinara. „Pa imamo“ si je muvao „evo ti!“

„Ka si ti cigan nori eli misliš ka sam jaz. Celo cigajsko čalarijo bom pelao za dva dinara prejk?“

„Pa nemamo više gospon“ so se oglašili vsi vprek na koleslini. „Nemamo niti dinara“.

„Dobro“ pravi Matjaš zadovolen.

„Kata obrni brod“.

„Pa nemoj gospon“, so brečali vsi „nemoj, mi moremo iti prek“.

„He či te šli, samo jaz vas ne pelam!“ Matjaš je stopo k kreti i brod se je pomali obračao nazaj. Gda so vidili ciganje, ka Matjaš resno misli, so začnoli godrnjati nad starim.

„dē, phuro, dē!“

(Dale.)

Službena naznanila.

Sresko načelstvo v D. Lendavi, dne 28. 7. 1934. I. No 112/1.

Uradne ure do 1. septembra, sprememba.

Z odlokom I. No 5299/37 od 25. 7. 1934 je kraljevska banska uprava v Ljubljani obvestila sresko načelstvo v Lendavi o sklepu ministrskega sveta v Beogradu, da se do 1. septembra 1934 po državnih uradih ob delavnih nepretrgoma uraduje in sicer od 1/2 8 zjutraj do 1/2 2 popoldne.

Vsled tega se bo tudi na sreskem načelstvu do 1. septembra 1934 ob delavnih redno uradovalo samo v označenih urah, a popoldne od 3—6 ure in v nedeljo dopoldne od 9. do 11. ure se bo vršila le dežurna služba.

Obvestite o tem na krajevno običajen način prebivalstvo, da v lastnem interesu ne bo prihajalo na urad v času dežurne službe.

Sreski načelnik:
Dr. Kartin s. r.

Živinorejske rastave. Po razpisu kraljevske banske uprave dravske banovine se vrše letos pregledi in premojanja rodovniške živine v območju zveze živinorejskih selekcijskih društev Beltinci po naslednjem razporedu: V Lutvercih: 10. avg. ob 9. (ban. nag. D. 1.410) v Črensovcih: 16. „ „ 9. (ban. pris. „ 3.200) v Dobrovniku: 17. „ „ 8 („ „ 3.950) v Dolgi vasi: 18. „ „ 8. („ „ 3.400) v Hodošu: 28. „ „ 8. („ „ 1.500) za Tešanovce in Moravce v Moravcih: 29. avg. ob 8. („ „ 3.750) v Brezovcih: 30. „ „ 9. („ „ 2.739)

Za razstave bodo prispevali tudi sreski kmetijski odbori. Vabimo vse napredne živinorejce, da si ogledajo razstave.

Premovanje konjev se vrši dne 4. septembra t. l. v Beltincih in sicer za nego M. Sobota in Dolnja Lendava.

Štajerski petelini. Sresko načelstvo bo razdelilo tudi letos večje štveilo čistokrvnih štajerskih petelinov po nižnji ceni. Prijave za peteline sprejemajo občine, šole in kmetijska društva.

Vzorna gnojišča. Letos je zopet uvedla kralj. banska uprava akcijo za ureditev vzornih gnojišč po tozadevnih določilih Med interesente bo razdelila prihodnjo spomlad cement po nižnji ceni. Prispevki se določajo po štveilu glav velike zidine in po obremenitvi občine po javnih dajatvah ter znašajo od 25 do 55%. Prošnje naj pošlejo kmetijske organizacije najkasneje do 30. avg. t. l. skupno s predpisano kvocijo Din 250.

Sresko načelstvo v M. Soboti nabavi za svoj urad za zimsko dobo 1934/35. 74 m³ drv in 100 q rujavega premoga. Drva morajo biti bukova ali gabrova, zdrava in suha ter res prvovrstna. Dobava se izvrši okrog 1. okt. 1934. Kurivo je dostaviti na dvorišče sreskega načelstva. Ponudbe je staviti do 15. avgusta 1934.

Pošta.

Kerec Alojz, Ferme Sucrerie, Pierrefonds, Francija. Mi smo preglednoli vso pošto, pa smo ne našli nikšega dokazila, da bi nam poslali peneze. Plačali ste naročnino lani meseca januara 1933. Letos je ešče ne plačano niti pare. Iščite peneze gor. Toth Štefan, Ferme de Douch, Cristophe, Francija. Naročnino sprejeli, je cela plačana. Ešče 4 Din za podporo ostalo. Bog plačaj! Godina Marko, Annemont, Francija. Od Vas smo sprejeli 182 Din i 10 par. Bog plačaj.

Cene.

Z r n je. Pšenica 95—115, žito 75—80, kukorica 80—115, ječmen 80—130, oves 60—90, krumpir 40—70 Din po metri. Krma: seno 20-35, detelca 25-40, graoka 30, slama 15 D. 100 kg. Živina: teoci 3—6, mladi jünci 2—4, starj jünci 3—4:50, biki i telice 2:50—3, krave za mesare 2—4, krave za pleme 2:50—5 Din kila na živo vago, teoci komad 150-250, žrebeta 1 do 2 leta stara 500-1000, krave za mleko 800-1500, krave za mesare 600—800, kobile 300—1000, konji 600—6000 Din. glava, prasci do 8 tednov komad 80—150, prasci do 2 meseca par 160—180, svinje do pol leta par 350—400, svinje do ednoga leta komad 400—500, svinje za krmo 600—800 Din. falat.

Vreme.

Oblačno, spremenljivo.

HIŠA

v MURSKI SOBOTI na Aleksandrovi cesti se proda, nastropna in zraven ležeča pritliča a hiša s 4 stanovanji in pritliklinami. — Poizve se v PREKMURSKI TISKARNI

BANKA BARUCH
15, Rue Lafayette, PARIS

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrši vse bančne posle najkolantneje Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66; Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošl,emo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Hiše

z zemljiščem ugodno na prodaj.

Oglasiti se pri

Okrajni posojilnici v Ljutomeru.

Gostilna in trgovina.

Prekmurska banka da v našem lastno ji Gross-ovo gostilno, trgovino in klavnico s pritliklinami v Fokovcih, za zmerno najemnino poštenemu obrtniku. 2-1

HIŠE

4 iz prvovrstnega lesa zgrajene in s falc opeko pokrite kompletne hiše, ki se lahko razstavijo in na novo zložijo, so na prodaj tudi na obročno odplačilo in za vložne knjizice.

Poizve se v

PREKMURSKI TISKARNI